

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
Ғұмарбек Дәукеев атындағы
**АЛМАТЫ ЭНЕРГЕТИКА
ЖӘНЕ БАЙЛАНЫС
УНИВЕРСИТЕТІ**
КОММЕРЦИЯЛЫҚ ЕМЕС
АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

РЕСПУБЛИКА КАЗАХСТАН
**АЛМАТИНСКИЙ
УНИВЕРСИТЕТ
ЭНЕРГЕТИКИ И СВЯЗИ**
имени Гумарбека Даукеева
НЕКОММЕРЧЕСКОЕ
АКЦИОНЕРНОЕ ОБЩЕСТВО

050013, Алматы қ., Байтұрсынұлы к-сі, 126/1
тел.: 8 727 292 57 40, факс: 8 727 292 50 57
e-mail: aues@aues.kz

050013, г.Алматы, ул.Байтұрсынұлы, 126/1
тел.: 8 727 292 57 40, факс: 8 727 292 50 57
e-mail: aues@aues.kz

ХАТТАМА

«11» наурыз 2022 ж./г.

ПРОТОКОЛ

№ 9

Алматы қ. АЭЖБУ Түлектері қауымдастығы Қамқоршылар кеңесінің отырысы

Қамқоршылар кеңесі отырысының өту орны:

Алматы қ, Байтұрсынұлы көш., 126/1, кеңсе №213, онлайн-форматта, «Ғұмарбек Дәукеев атындағы Алматы энергетика және байланыс университеті» коммерциялық емес АҚ «А» ғимараты.

Қамқоршылар кеңесі отырысының өту күні мен уақыты: 2022 жылдың 11 наурызы, сағат 15:00-де.

Қамқоршылар кеңесі мүшелерінің жалпы саны – 17 адам.

Қамқоршылық кеңесінің дауыс беру құқығы бар 9 мүшесі қатысты.

Шақырылғандар: Академиялық мәселелер департаментінің директоры Руфина Ренатовна Мухамеджанова.

Ғылыми және инновациялық қызмет жөніндегі проректор Алмаз Абжалиевич Саухимов күн тәртібін баяндады. Кворум бар.

КҮН ТӘРТІБІ:

1. Университеттің жаңа білім беру бағдарламаларын және кадрларды, серіктестерді Тапсырыс беруші кәсіпорындардың қатысуымен жетілдіру перспективаларын қарастыру. Баяндамашылар - институт директорлары
2. АЭЖБУ түлектерін кейіннен жұмысқа орналастырумен практикадан өту мақсатында кәсіпорындар мен ұйымдардың жас мамандарға қажеттілігін мониторингілеу. Академиялық мәселелер жөніндегі департамент директоры Р. Р. Мухамеджанова
4. Әртүрлі.

000459

Ректордың құттықтау сөзі: «Біздің түлектерді қолдау Индустрия 4.0 үшін кадрларды қолдау сияқты өте маңызды. Бүгінде «Атамекен» ҚР Ұлттық Кәсіпкерлер палатасының рейтингі елімізде маңызды рөл атқарады, өйткені ол жоғары оқу орындарының білім беру бағдарламаларының бәсекелестік артықшылықтарын анықтауға көмектеседі. Біз бұл туралы ғана емес, сонымен қатар басқа да көптеген мәселелер туралы Мәжілісте сөйлесетін боламыз»

1. «Университеттің жаңа білім беру бағдарламаларын және кадрларды, серіктестерді Тапсырыс беруші кәсіпорындардың қатысуымен жетілдіру перспективаларын қарастыру» мәселесі бойынша

Ректордың құттықтау сөзінен кейін институт директорлары сөз сөйледі. Олар өз баяндамаларында АЭЖБУ-дің жасанды интеллект, атом энергетикасы және медицина саласындағы құзыретін кеңейтуге қабілетті жаңа білім беру бағдарламалары туралы айтып берді. «Егер біз қазір жаңа бағдарламаны енгізіп, атом энергетикасы үшін мамандар дайындайтын болсақ, балалар оқуды бітіргеннен кейін қайда барады? Қазақстанда атом электр станциясын салу жоспарда бар. Біз бұл мәселені мұқият пысықтауымыз керек», - деді ғылыми және инновациялық қызмет жөніндегі проректор Алмаз Саухимов.

Осы мәселе бойынша институт директорлары сөз сөйледі (баяндамалар қоса берілді).

Телекоммуникация және ғарыштық инженерия институтының директоры Қуаныш Әліпбаев бакалавриат, магистратура және докторантураның қазіргі білім беру бағдарламаларын көрсетті. Сондай-ақ бірлескен білім беру бағдарламасы DAAD (академиялық алмасу бойынша неміс ұйымы) конкурсы аясында Анхальт университетімен (Германия) бірлесіп ҚазҰТУ және «Ғұмарбек Дәукеев атындағы АЭЖБУ» КеАҚ-дан қазақ-неміс білім беру бағдарламасының бірлескен білім беру бағдарламасына өтінім бекітілді. Серіктестер: ҚазҰТУ, Қазақстан, Анхальт Университеті, Германия.

Екі университет ұсынатын «Индустрия 4.0 - жүйелік инжиниринг» білім беру оқу бағдарламасы «Телекоммуникациялар, медиалық технологиялар, жаңартылатын энергетика» оқыту траекторияларын қамтиды.

Білім беру бағдарламасының мақсаты - өндірілетін өнімге цифрландырудың озық технологияларын, сондай-ақ оны әзірлеу, өндіру, сүйемелдеу, жаңғырту және ауыстыру (пайдаланудан шығару) процестеріне енгізу есебінен өнеркәсіптік кәсіпорындардың бәсекеге қабілеттілігін арттыруға қабілетті электрондық және ақпараттық техника салаларында жүйелік инженерлерді даярлау.

«RIZA GLOBAL» ЖШС директоры Мәди Ағыбаев қызықты ойларымен бөлісті. «Кейде ЖОО-ны жаңа бітірген жастарды қайта оқытуға тура келеді. Мәселе білім беру бағдарламаларының өзінде емес, өзектілігін жоғалтқан зертханалар мен практикалық сабақтарда болуы мүмкін», - деді ол.

Ақпараттық технологиялар институтының директоры Әлия Амантайқызы Досжанова «IoT технологияларындағы жасанды интеллект» инновациялық білім беру бағдарламасын енгізу жоспарланып отырғанын хабарлады.

Бағдарламаның мақсаты - әртүрлі бейіндегі және күрделіліктегі SMART-технологияларды тарату, сондай-ақ олардың интеграциясы мен өзара іс-қимылы дербес алмасу мен деректерді талдаудың күрделі желілерін әзірлеу, баптау және басқару дағдыларын меңгерген мамандарды даярлауды талап етеді.

Технологиялық революция өте тез жүреді және біз күн сайын жаңа және қызықты қосымшаларды көреміз. Сонымен қатар, адамдар, машиналар арасындағы байланыс және олардың Интернетпен және Интернет арқылы тұрақты байланысы барған сайын өзара байланысты және күрделі бола түсуде. Біздің айналамыздағы әлемді өзгертетін екі негізгі бағыт - **Заттар интернеті (IoT) және жасанды интеллект (AI)**.

Білім беру бағдарламасы бойынша ақпараттық қауіпсіздік жаңартылған пәндер ұсынылады, олар: үлкен деректерді талдау, компьютерлік криминалистика, электрондық төлемдерді қорғау, мәліметтер базасын басқару, ақпараттық қауіпсіздік аудитінің құралдары.

Материалдық-техникалық қамтамасыз ету жеткілікті, осы оқу жылына жаңа білім беру бағдарламасын жүргізу үшін жаңа жабдықтар сатып алуға 42 млн.теңге жоспарланған.

Алмаз Саухимов Ақпараттық технологиялар институты белсенді дамып келе жатқанын атап өтті: «Банк секторының, басқа да кәсіпорындардың маңызды жұмыс берушілері, сондай-ақ біз энергетика объектілері үшін киберқауіпсіздік мәселесі бойынша талқылағымыз келеді, бәлкім бұл қазақстандық энергетика үшін цифрлық технологиялар ғасырында біз үшін өзекті шығар».

Жылу энергетикасы және ақпараттық жүйелер институтының директоры Айнұр Серікбайқызы Бегімбетова университеттегі оқу аяқталғаннан кейін мамандар меңгеруі тиіс негізгі құзыреттерге баса назар аударды, осыған байланысты жаңа білім беру бағдарламаларына көрсетілген құзыреттерді дамытуға бағытталған пәндер енгізілді. Энергетика саласындағы жаңа өзекті мамандықтарға талдау жүргізілді. «Автоматтандыру және басқару» кафедрасының оқытушылары «Биотехникалық және медициналық аппараттар мен жүйелер» атты жаңа білім беру бағдарламасын дайындады. Бұл ББ түлектері биомедициналық электрондық техниканы бағдарламалай және жобалай алады.

Екі кафедра бірлесіп дайындаған «Автоматтандыру және басқару» және «Инженериядағы Менеджмент және кәсіпкерлік» екінші жаңа ББ – «Бизнес-процестерді автоматтандыру және басқару», бұл барлық бизнес-процестердің тиімділігін арттыру үшін өндірістік процестерді оңтайландыруды қамтамасыз ететін бағдарламаларды, құрылғыларды енгізу және пайдалану процесін білдіреді.

Баламалы энергия көздерін өсірудің алғышарттары Париж климаттық келісімі болып табылады, ол бойынша міндеттемелер әлемдік қоғамдастықты таза энергетикалық қуаттар салуға ынталандырады.

Энергетика саласында болып жатқан жаңалықтар сұранысқа ие жаңа кәсіптердің пайда болуына алып келеді. Қалыптасқан **«Баламалы энергия көздері»** ББ дәстүрлі энергетикаға экологиялық қысымның өсуін ескере отырып, білім алушыларға трансформацияланатын энергетика саласының еңбек нарығы үшін қажетті дағдылар мен біліктіліктер құзыреттерін меңгеруге мүмкіндік береді. Баламалы энергетикаға шағын су электр станцияларында алынатын энергия, жел, күн, геотермалдық, сутектік, биоэнергия жатады.

АЭС салу жөніндегі жобаларды іске асыруға байланысты жақын арада елімізде білікті мамандарға қажеттілік туындайды. АЭЖБУ-да отандық ядролық энергетиканы дамыту мүмкіндігін алдын ала ойластыра отырып, келесі оқу жылынан бастап **«Атом электр станциялары» ББ** бойынша кадрлар даярлау басталады. Университет атом саласының энергетиктерін, Атом инженерлерін, ядролық реакторлар жөніндегі мамандарды даярлайды.

Электротехника және энергетика институтының директоры Жұбаныш Сүйіноллаұлы Әбдімұратов қазіргі уақытта Институт «6B071 - Инженерия және инженерлік іс» және 6B085 – «Агроинженерия» бағыттары бойынша жеті білім беру бағдарламасы бойынша мамандар даярлайтынын айтты.

ББ мақсаты - қызмет саласы электр энергиясын өндіруге, беруге, таратуға, қайта құруға және қолдануға бағытталған кәсіпорындар, ұйымдар мен мекемелер үшін бакалаврларды дайындауды көздейді. Бағдарламаға енгізілген пәндер екі негізгі бағыт бойынша құзыреттерді қалыптастыруға бағытталатын болады: электр машиналары мен электржетек жүйелері, технологиялық процестер мен өндірістерді, оның ішінде цифрлық технологияларды пайдалана отырып автоматтандыру.

Үлкен сұранысқа ие. Осы ББ түлектері халық шаруашылығының барлық салаларында (металлургия, машина жасау, мұнай-газ өнеркәсібі, тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығы, химия және атом өнеркәсібі және т.б.), сондай-ақ тұрмыстық техникаға, медицинаға және әртүрлі көлік құрылғыларына арналған Электржетек жүйелерін құру және пайдалану саласында жұмыс істейтін болады. «ЭиАПУ» мамандығы бойынша инженерлерді университет 1975 жылдан бастап дайындап шығарды. ЭМЭЖ кафедрасында «Автоматтандырылған электромеханикалық жүйелер» ББ бойынша оқу процесін толық қамтамасыз етуге қабілетті өсіп келе жатқан заманауи зертханалық база бар.

ЭМЭЖ кафедрасында «Автоматтандырылған электромеханикалық жүйелер» ББ әзірлейтін оқытушылар тобы құрылды, сондай-ақ осы ББ болашақ студенттерін оқыту үшін ОПК тартылатын болады.

«Электр машиналары және электр жетегі» кафедрасында оқу процесін ең заманауи деңгейде қамтамасыз ету үшін барлық қажетті зертханалық жабдықтар бар.

Білім алушылар «Alageum Electric» компаниясы, КазТрансОил, Интергаз, Атырау Жарық, АКЭТО, «ОВЕН» АҚ, «KEGOC» АҚ, «Алатау жарық компаниясы» АҚ, «Кентау трансформатор зауыты» АҚ, «ТрансОйлГазТрейд» ЖШС, «Сәтті жол» ЖШС, «ТАТЭК» АҚ, «Қытай мұнай инженерлік-құрылыс тобының еншілес ұйымы» ЖШС, «ИСИ Гипс Индер» ЖШС, «АлЭс» АҚ, «Мобаил Телеком Сервис» ЖШС, «Энергоинформ» АҚ, «Бат.Қаз.РЭК» АҚ және т. б. сияқты өндірістік ұйымдарда жұмысқа орналаса отырып, практикадан өту мүмкіндігіне ие. ББ түлектері электр жетектерін жобалау саласында да, жұмыс істеп тұрған агрегаттарды пайдалану және жаңғырту процестерінде де жұмыс істей алады.

«RIZA GLOBAL» ЖШС директоры Мәди Ағыбаев: ЖЭК бағдарламасына қатысты бізде ЖЭК, ЖЭС және гидростанциялар өндірісінің жалпы үлесінің 3%-дан астамы көп, қызмет көрсету бойынша мамандар жетіспейтінін естідім, ЖЭК саласында айналысатын компаниялармен қандай да бір өзара іс-қимыл бар ма? Егер солай болса, онда қандай деңгейде және қандай бағытта?

Жұбаныш Сүйіноллаұлы Әбдімұратов: біріншіден, Сізді компанияңыздың халықаралық деңгейге шығуымен құттықтағым келеді! Біз әрдайым сіздің компанияңыздың жетістіктерін бақылап, қуанамыз! Сіздің сұрағыңызға келетін болсақ, сөзсіз! Біз әрдайым электр энергиясының нарығын, соның ішінде ЖЭК арқылы электр энергиясын өндіруді талдаймыз. Біздің түлектерімізбен және ЖЭК бағытымен айналысатын серіктестерімізбен үнемі байланыста боламыз.

Көптеген компаниялармен ынтымақтастық туралы меморандум мен келісім бар, атап айтқанда «USAID», «Nazarbayev University Research and Innovation System» («NURIS») және басқалары. Мысалы, жаңартылатын энергия көздері саласындағы инвестициялық жобаларды іске асыратын «ОАОЭК Green Energy» ЖШС-мен шаруашылық келісімшарт жұмыстарын орындау үшін, сондай-ақ 6B07118 – «Жаңартылатын энергетиканың заманауи және инновациялық технологиялары» ББ бойынша білім алушылардың өндірістік практикаларын өту үшін кабельдік желілерде асқын кернеуден қорғауды зерттеу бойынша үлкен ғылыми жұмыс жүргізілуде, онда жаңартылатын энергия көздері саласында 2020 жыл. Сонымен қатар, біздің түлектер жыл сайын осы компанияларда жұмысқа орналасады.

Қаулы етті: барлық білім беру бағдарламалары ЕСУВО жүйесіне кіреді, сараптамадан өтеді, жетекші компаниялармен келісіледі, бағдарламалар мен силабустар бітіруші кафедралардың отырыстарында талқыланады. Ақпарат назарға алынсын.

2. «АЭЖБУ түлектерін кейіннен жұмысқа орналастырумен практикадан өту мақсатында кәсіпорындар мен ұйымдардың жас мамандарға қажеттілігін мониторингілеу» мәселесі бойынша

Академиялық мәселелер жөніндегі департамент директоры Руфина Ринатовна Мухамеджанова баяндама жасады. «Біз бос орындар санының жалпы азаюын көріп отырмыз. Бұдан басқа, бізде жұмыс берушілердің үміткерлерге қойылатын талаптары жоғары болған ескі проблемалар қалды; жұмыс берушілердің жас мамандарға деген қызығушылығының төмендеуі байқалады, бұл жалпы еңбек нарығының «қызып кетуін» білдіреді. Бұл проблемалардың шешімдері бар. Біз білім алушыларды оқу процесіне және ғылыми-зерттеу жұмысына қатысуға тарту үшін жұмыс берушілермен ынтымақтастықтың жаңа жолдарын іздеуіміз керек. Қосымша MINOR білім беру бағдарламалары (сертификат беру арқылы) студенттерге оқу бітіргеннен кейін жұмысқа орналасуға тамаша мүмкіндік береді».

Біз жұмыс берушілерді білім алушылардың оқу процесіне және ғылыми-зерттеу жұмысына қатысуға тартуға тырысамыз (білім беру бағдарламаларын келісу, өндіріс қызметкерлерін оқу процесіне тарту, МАК-қа қатысу).

Қазір біздің түлектерімізді жұмысқа орналастыру бойынша бірінші орындағы жұмыс берушіміз – «АЛЭС» АҚ, бұл біз дуальді оқытуды енгізгеніміздің арқасында, сондай-ақ біз осы жылдан бастап ірі компаниялардың директорлары ғана емес, сондай-ақ нақты жұмыс жасай алатын адамдар да МАК-тарымызға қатысу үшін шақыру жолдауды бастағымыз келеді. Осы жылы біз кәсіпорындарымызға практикаға бағдарланған экскурсиялар ұйымдастырдық, мұнда өз компанияларының есігін ашқан жұмыс берушілерімізге алғыс айтқым келеді, бұл компаниялардың көбі жабық объектілер болып табылады, мысалы, Республикалық ғарыштық байланыс орталығы, АлЭС, Қапшағай ЖЭО. Балаларды қуана қабылдады, олар кейіннен жұмысқа орналаса алатын нысандарды толық көрсетті, каскалар берді, қауіпсіздік техникасы туралы айтты, балалар өте риза болды. Қазір «Alageum Electric» туралы сөз қозғадық кеше ғана біздің балалар осы зауытқа барды, олар қандай жалақы алатынын, қандай әлеуметтік пакет алатынын айтты, біздің жігіттер қызығушылық танытып отыр. Сондай-ақ бізде Schneider Electric, HUAWEI академиясы, National Instruments, «SpaCE —Space, Communications and Engineering» ғылыми-зерттеу орталығы, **Honeywell** басқару жүйелерін жобалау және енгізу жөніндегі оқу-зерттеу орталығы вендерлерімен үлкен жұмыс жүргізілуде.

Біз жобаны Қамқоршылар кеңесінің мүшелерімен бірге ұйымдастырғымыз келеді, яғни тағылымдамадан өтуді ұйымдастырғымыз келеді. Балалар Сіздің компанияңызда бір-екі ай жұмыс істей алады, олар төртінші курста болуы мүмкін,

егер біздің түлек осы компанияға ұнаса, ол сол жерде қалады, олай болмаса, онда кез-келген жағдайда оның белгілі бір жұмыс тәжірибесі туралы жазбасы болады.

Мысалы, Қарашығанақ Петролеум Оперейтинг өте қызықты тағылымдама бағдарламаларын әзірледі, осы бағдарламалар аяқталғаннан кейін компаниялар жақсы, белсенді, процеске тартылған біздің ең үздік студенттерімізді іріктейді. Бірақ егер тағылымдамадан өтуші жұмысқа орналаса алмаса да, бұл - керемет тәжірибе және түйіндемесіне жазба қоса алады.

Қорытындылай келе, балаларды жұмысқа орналастыру, олардың мансаптық өсуіне біз жұмыс берушімен, қамқоршылармен бірлескен жұмыстың арқасында ғана көмектесе аламыз, бізде жақсы байланыс орнатылуы керек. Сондықтан университетте барлық ұйымдармен белсенді байланыс орнатуға тырысатын Мансап орталығы құрылды. АлЭС компаниясына, персоналды даярлау бөлімінің бастығы Жанар Абайқызы Сабикеноваға алғысымды білдіргім келеді, ол біздің университетке дуалды оқытуды, сондай-ақ практика мен экскурсияны ұйымдастыруда үлкен қолдау мен көмек көрсетті.

Біздің түлектер жұмысқа орналасатын негізгі жұмыс орындары: «АЛЭС» АҚ, «KASPI BANK» АҚ, «АЭЖБУ» КеАҚ, «Қазақтелеком» АҚ, «Алматыжылукоммунэнерго» ЖШС, «Алатау Жарық Компаниясы» АҚ, «INDUSTRIAL CONSTRUCTION GROUP» ЖШС, «Алматы жылу желілері» ЖШС. Біз қамқоршылармен де, жұмыс берушілермен де жұмыс істейміз, мұнда біз сапалы мамандар дайындауға тырысатын компаниялар бар екендігі өте жағымды, біз олардан студенттерімізден не қалайтынын естуге тырысамыз, жұмыс берушілерден естіген сұраныстар аясында олардың ұмтылыстарын орындауға тырысамыз.

Қаулы етті: Назарға алынсын.

4. Әртүрлі:

«RIZA GLOBAL» ЖШС директоры Мади Ағыбаев: заман талабына сай ББ енгізіліп жатқаны қуантады. Ммен зертханаларды және т.б. көргім келеді. Мамандар жағынан мен біздің түлектеріміз бен 4-курс студенттерін жұмысқа алуға тырысамын. Студенттер мен түлектердің ортақ ерекшелігі бар. Бірінші блог техникалық бөлімге, екінші этикаға қатысты. Көптеген заманауи жабдықтар пайда болады, мультиметрлерден бастап осциллографтарға дейін электр құрылғыларын пайдалану мүмкіндігі практикалық заттар болып табылады, біз күрделі, кем дегенде негізгі заттарды талап етпейміз, кішігірім электр схемаларын оқимыз. Мен тәжірибеден айтамын, өйткені мен басқа университеттерді қарастырмаймын. Сондықтан менде студенттер мен оқытушыларға аспап жасау, автоматтандыру зертханалары, кафедра зертханалары қандай құралдарға ие және олар қандай бағдарламалардан өтеді деген сұрақтар туындады. Мен ашық,

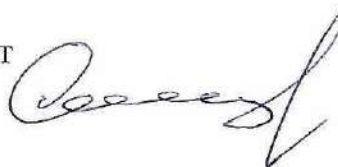
объективті сөйлеймін, менің ойымша, бәрі мұны сын ретінде емес, жағдайды жақсарту тілегі ретінде қабылдайды. Сұрақтардың екінші блогы этикаға қатысты. Біз сұхбаттасуға шақыратын студенттер кездесуді белгіленген уақытта өткізбейді, осылайша біздің жоспарларымызды бұзады. Сыртқы келбеті де мәз емес, сұхбаттасуға Фристайл стилінде қарайтын жағдайлар да болды. Назарға алсаңыздар екен деймін. Егер қандай да бір жұмыс қажет болса, біз жұмыс берушіден не қалайтындығы, сұхбаттарды қалай өткізуге болатындығы жайлы ликбез өткізе аламыз.

Алмаз Абжалиевич Саухимов: менің ойымша, мұның бәрі дұрыс, өзекті. Бұл мәселелер бізді толғандырады, біз тиісті шаралар қабылдаймыз. Зертханалық базаны жаңарту тұрғысынан біз қандай да бір жабдықты сатып алуды институт директорларымен талқылаймыз, жұмыс берушілермен келісу тізбесін көрмедік, расында бізде жоқ. Алдағы 2-3 жылға қаншалықты актуалды болатындығын ескеріп, ең қажетті, жақсысы дегендерін таңдаймыз.

Жалпы, ескертулер үшін рахмет, олар біз үшін өте құнды, жұмысқа қабылданады.

Ректор Сауле Саветовна Сагинтаева барлық қатысушыларға баяндамалары мен айтылған пікірлері мен ұсыныстары үшін алғыс білдірді. «Қазақстандағы еңбек нарығы жедел қарқынмен өзгеруде, сондықтан біз соған ұмтылуымыз керек. Жаңа білім беру бағдарламалары студенттерімізге олардың бүкіл зияткерлік және шығармашылық әлеуетін ашуға ғана емес, сондай-ақ болашақта мансаптық және кәсіби өсу үшін берік іргетас болуға көмектесуі тиіс. Сондықтан біз нақты экономикамен байланысты нығайтып, еңбек нарығын сауатты талдауымыз керек».

Ғылыми және инновациялық қызмет
жөніндегі проректор

А.Саухимов

АЭЖБУ Қамқоршылар кеңесінің
жауапты хатшысы

Г.Смагулова